

4. évfolyam

KULTÚRATUDOMÁNYI SZEMLÉ

Cultural Science Review

**Szabó Balázs –
Nemeskéri Zsolt:**

A szocioökonómiai
rendszerek
antropológiai és etikai
szemléletű
megközelítése

Vehrer Adél:

A hagyomány
fogalmának filozófiai,
kultúrantropológiai és
néprajzi
megközelítései

Bús Imre:

Fejezetek a
játékpedagógia
történetéből

2022/3-4

MŰHELY

Schnell Zsuzsanna - Zalay Szabolcs - Gombás Ildikó

PROJEKTPEDAGÓGIA A GYAKORLATBAN – A VIZED PROJEKT GYAKORLATI ELEMEI ÉS HATÉKONYSÁGA MINT A TÁRSADALMI VÁLTOZÁS CSÍRÁJA

Bevezető

Tanulmányunk a projektpedagógia megvalósulásának egy konkrét esetét mutatja be, s ezen keresztül a Pécsi Leőwey Klára Gimnázium VIZED projektjének metodikájába ad betekintést. A gimnázium pedagógiai programjának fontos része az innovatív, modern módszerek alkalmazása, a diákcentrikus szemléletből kiindulóan, elsősorban a diákok saját önálló érdeklődésére építő, ezt ösztönző ill. kiaknázó módszerek előtérbe helyezése (Pléh, 2013, 2021; Zalay, 2011, 2017, 2018, 2021).

A gimnázium rendkívül sokszínű tanári karának közös alapfilozófiája, hogy pedagógiai kultúrájuk csak úgy tud megfelelni a következő, nehéz időszak kihívásainak, ha a legjobb hazai és nemzetközi hagyományokra építve újra tudják szervezni iskolájukat az Élet alaptörvényeinek szellemében, ahol a valóságot képesek lesznek holisztikusan szemlélni mindazok a résztvevők, tanárok, dolgozók, szülők és diákok, akik a közösséget alkotják – testben, lélekben és értelmükben egyaránt – teljes értékű személyként, egyúttal felelős közösségi emberként.

E pedagógiai filozófia új, központi kategóriája, amely szerves, belső fejlődés eredménye, az a „homo studens” elnevezésű emberkép, amely szintetizáló paradigmakísérletként jelenik meg. Jelentése a „tanuló ember”, aki újra felfedezi önmagát és emberi közösségét egy mélyebb lelki, egyúttal egy magasabb szellemi szinten, a fennmaradás és egy élhetőbb világ megteremtésének reményében. Kiemelt céljuk a magas szintű szellemi fejlődés elősegítése mellett, a lelki egyensúly megteremtésére nevelés és az egészséges, minőségi életmód fejlesztése. Ez megalapozza az életen át tartó igényességet a testi, lelki, szellemi egészség és jóllét fenntartása iránt, hozzájárulva ezzel az élet örömteli megéléséhez. Az iskola feladatát olyan pedagógiai (oktatási-nevelési) feltételrendszerként határozzák meg, amely lehetővé teszi, hogy a tanuló az iskolában megismerje és kialakítsa, gyakorolni kezdje azokat a szokásokat, amelyek a komplex autonóm személyiség egészséges, hosszú távú fejlesztésének alapját képezik. Az iskola a tanuló életkorának megfelelő módon igyekszik biztosítani, hogy a diákok megtanulják a jó időbeosztást, az önirányított tanulást, a tanulási módszertani sokszínűséget, differenciált haladás segítségével, olyan szokások elsajátításával, amelyek segítséget jelentenek az egészséges és zöld életmód fenntartásában, illetve, amennyiben szükséges, motivációt nyújtanak a diák teljes lényének újraépítésére.

Ez a pedagógiai közösség tisztában van vele, hogy a fentiek megvalósítása a célok minél pontosabb kijelölésén túl a módszerek és eszközök gazdagságán múlik. Pedagógiai kultúrájuk minősége, differenciáló képességük hatásossága, pedagógiai gyakorlatuk hatékonysága, végső soron pedagógiai hitelük lesz a fokmérője az

eredményességnek. A projektpedagógia térnyerése, az iskola pedagógiai filozófiai síkjára emelése elősegíti a pedagógiai diverzitás kiteljesedését a különböző tanítványok és a különféle helyzetek megközelítése érdekében, s a módszertani repertoár és eszköztár gazdagságának fejlődését a rendszerfejlesztés érdekében.

A 21. századi tanár modell új formája

A pedagógiai projekt valamely összetett, komplex, gyakran a mindennapi életből származó témához kapcsolódó célok, feladatok megvalósítására összpontosul. Fontos eleme az ezt szolgáló munkamenet és a várt eredmények felvázolása, prezentálása. Fő pillére a diákok konstruktivitása, kezdeményezőkézsége, valamint a saját motivációiknak, érdeklődésüknek megfelelő irányok megtalálása. Így elmondható, hogy a téma és feldolgozása a tanulók önállóságán és konstruktív részvételén alapul (Pléh, 2013; Bús, 2013; Kolosai és Pintér 2016; Schnell, Zalay és Gombás 2021). A pedagógus a 21. századi kompetenciákat kibontakoztató segítőként egy moderátori szerepben eltérően a hagyományos tantermi felállástól, ahol sokkal inkább tény adatokat szolgáltató vezetője a didaktikai folyamatnak. A pedagógus szerepe a projekt módszerben egy intuitív és innovatív explorációs folyamatnak a segítése (M. Nádasi, 2003. 16). A feladatok jellemzően egyéni motivációból fakadnak, projektként való feldolgozásuk alkalmazott, integratív módon valósul meg.

A projektoktatás célja

A projektmetodikában ötletből cselekvés és végül produktum lesz az eljárás különböző lépéseinek strukturálásával. Szintén lehetővé teszi bizonyos nagyobb léptékű, pl. társadalmi változások megvalósulását, valamint, képessé teszi a résztvevőket arra, hogy saját tapasztalataik útján tanuljanak. Mivel megtalálható benne mind az egyéni (individuális) és kollektív (közös, közösségi) vonulat és cél, integrálódik benne e két dimenzió (Schnell, Zalay és Gombás, 2021; Schnell, Fóti és Kochné, 2021), így egyidejűleg jelent közösségalkotó erőt, adja az önmegvalósítás terepét, ugyanakkor kollaboratív, kollektív tevékenységek eredménye is egyben (Szécsi, 2013). Közösségi természetéből és edukatív hatásából fakadóan szükségszerűen tartalmaz értékelést, amely megteremti a kapcsolódási pontot az ötlet, a cselekvés és a megvalósítás között.

A projektpedagógiai alapfogalmi és gyakorlati elemei

A projekt mindig egy közösségi, egyedi szervezeti környezetben végrehajtott lépéssorozat, amely sajátos indíttatású, vagyis nem sorolható az adott szervezeti egység(ek) megszokott tevékenységei közé. Célja lehet a hagyományos keretek között szerveződő távlati cél, de újszerű keretben, saját elemeinek egységesítésével saját, önálló értelemmel és többletjelentéssel rendelkező struktúrát eredményez. Ez jól kiaknázható az oktatásban és egyéb társadalmi változás reményében indított tevékenységben. Tehát a projekt céljának meghatározása az egyik kezdeti, elemi lépés mely kijelöli a projekt fókuszát és ívét; vagyis egy konkrét, a kontextustól függő cél vagy célok megvalósítása válik általa lehetővé, meghatározott idő alatt, meghatározott humán- és anyagi erőforrások, eszközök igénybevételével. Hortobágyi definíciója szerint „... a projekt módszer gyökeresen átalakítja a pedagógiai-didaktikai folyamatban a két főszereplő: a tanár és a diákok viszonyát, a tanulást aktív, alkotó folyamatban valósítja meg, és ezzel átértelmezi a tanítás-tanulás viszonyát is.” (Hortobágyi, 2002.5). A pedagógiai projekt a dolgokhoz való alkotó viszonyulás és az

alkotó típusú munkához szükséges képességek nevelésének sajátos műfaja.” (Hortobágyi, 2002.15). A projekt szemlélet tehát nem a tananyaghoz rendeli a diákot, hanem a diákhoz rendeli a tananyagot (Schnell, Zalay és Gombás 2021), vagyis egyéni kapcsolódási pontok mentén tudja a diákok konstruktivitását, motivációját feléleszteni és kiaknázni: „... a tanulást valami külsőnek az *elsajátításából* valami külsőnek a *létrehozásában* való részvétellé változtatja” (Hortobágyi, 2002.15).

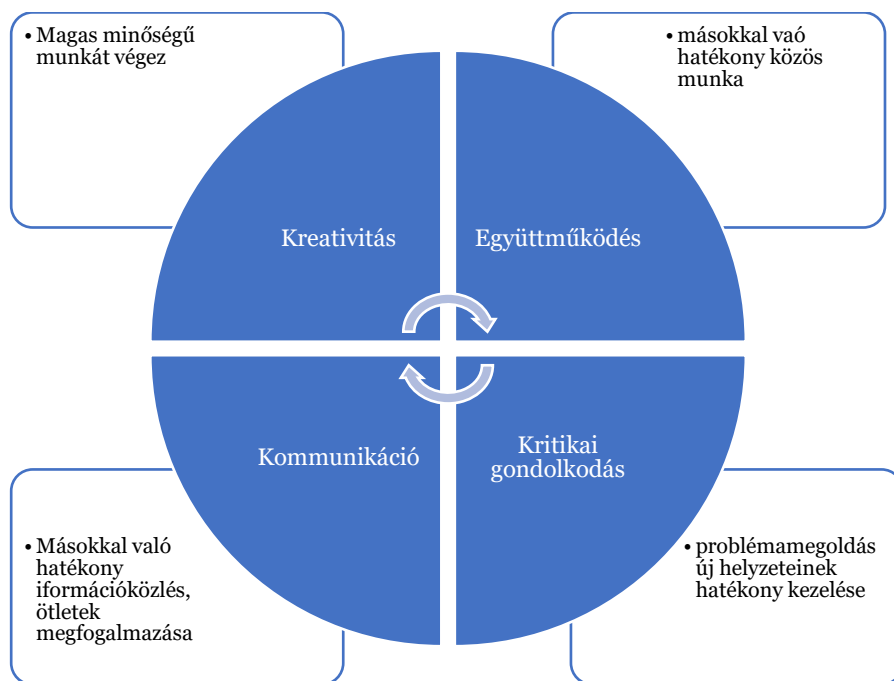
A projekt kialakításának lépései:

A célok kitűzése után és a munkamenet ívének meghatározását követően az első lépés a brainstorming jellegű információgyűjtés olyan elemi kérdések és támpontok mentén, melyek kijelölik a projekt gondolkodási- és referenciakereteit: „praktikus logikát követő valóságos élettevékenységek rendezik maguk köré az ismereteket” (Hortobágyi, 2002.11). A projekt alkalmazott aspektusa, melynek lényegi mozzanata egy *valóságos* tárgyi vagy szellemi produktum létrehozása, a Leőwey Klára Gimnázium VIZED projektjében kézzelfoghatóan megvalósul, hiszen ebben a modellben a Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítványnak is köszönhetően olyan gyakorlati tárgyi, valóságosan létrehozott produktum lett a projekt eredménye, mely nagyban szolgálta a célok alkalmazott, pedagógiai keretben való felhasználását, a diákok egészséges életmódra és környezettudatos szemléletre történő nevelését. E produktumok a projekt keretében telepített vízsűrítő berendezések, melyek vízadagoló automataként funkcionálnak a gimnáziumi folyosókon, így biztosítva nem csupán a diákok elegendő folyadékbevitelét, de a PET palack mentességét is a zöld szemléletű iskolában. Ez az alkalmazott aspektus fontos szempont a projektek megvalósításában: ahogy Hortobágyi is kiemeli, a tapasztalat elsősorban cselekvésből származhat, a diákoknak „*saját cselekvésükből* kell tanulniuk” (Hortobágyi, 2002.11). A tevékenység központjában álló probléma megoldása, a feladat végrehajtása során létrejött eredményeknek pedagógiai és nem pedagógiai haszna egyaránt van. E gyakorlati motívum abból áll, hogy a diákok egyéni kezdeményezőképeségére épít azáltal, hogy ők maguk kutatják fel a pályázható forrásokat, lehetőségeket, és pályázzák meg azokat, sikerrel, hatékonyan, aminek eredményeként megélhetik kompetenciájukat, s hogy kezdeményezéseiknek komoly eredménye lehet.

A pedagógiai projekt tulajdonságai és didaktikai jelentősége

A pedagógiai projektek didaktikai jelentőségét elsősorban az adja, hogy összetett, komplex jellegüknél fogva sokoldalúan felhasználható szempontrendszer adnak, és sokszínűségük miatt megengedők abban, hogy milyen felhasználási szempontrendszer szerint közelítjük meg őket. Így sok ponton tudnak hozzájuk kapcsolódni az eltérő érdeklődésű és kompetenciákkal rendelkező diákok. Fiatalabb életkorban projektnapok keretében egy-egy téma egy- vagy többnapos feldolgozása lehetséges, míg idősebb korcsoportoknál egyhetes, vagy több hónapos programsorozatot is jelenthet. A komplexitása révén nagyban támogatja a diákok olyan új kompetenciáinak kialakulását, melyek a *21. századi kompetenciákat* erősítik (Schnell, Zalay és Gombás 2021; Schnell, 2020, 2016; Szécsi, 2020): a **kooperativitást** (a sok eltérő szempont integrációját szorgalmazó együttműködést), a **kommunikációt** (az eltérő szempontok közös nevezőre hozása valamint ezek elfogadása, toleranciára nevelés), **kreativitást** (új megoldások, források felkutatása, új megközelítések alkalmazása az adott pedagógiai cél eléréséhez), valamint a

kritikai gondolkodást (a megbízható források hatékony szűrése és releváns szempontok szerinti rendezése, kiválasztása, ld. 1. ábra).

1.ábra.A projektpedagógia a társas-kognitív kompetenciák fejlesztésének hatékony terepe

A projektpedagógia nagyban segíti a diákokat abban, hogy megszerezzék e 21. századi kompetenciákat. Ebben az új pedagógiai szerepkörben fontos mozzanat, hogy a tanár támogató, de nem frontálisan beavatkozó résztvevő. Sokkal inkább a háttérből, moderátori szerepből együttműködő partner a projekt megvalósulásának folyamatában. Ezzel a projekt metodika egyben az inklúzió, a demokratikus együttműködés élő példáját is adja. A diákok együttműködését serkenti, hogy az oktató nem irányítja, hanem inkább mederben tartja a folyamatot, s biztosítja, hogy az egyéni utak megvalósulásának ellenére se tévesszék szem elől a pedagógiai célt, a kollektív közös elemeket.

A pedagógiai projekt összetett, komplex – Támogatott kompetencia: Kreativitás.

A probléma megoldása, a feladat végrehajtása keretet teremt ahhoz, hogy „a lehető legtöbb összefüggést és kapcsolódást tárjuk fel abból, ami a való világban az adott problémához organikusán kapcsolódik” (Hortobágyi 2002:12). A pedagógia projekt teljesítése többféle tevékenységet feltételez, illetve igényel. Természeténél fogva, e komplexitás biztosítja az eltérő tapasztalatok, meglévő tudások, képességek differenciált alkalmazását „...a projekt-munkában az *eltérő képességstruktúrák*

egyenértékű szerephez juthatnak. Megszűnik a verbális képességek fölény-helyzete.” (Hortobágyi, 2002.13; Pléh, 2013).

A Pedagógiai projekt kooperatív – Támogatott kompetencia: Együttműködés

A projekt eleve hierarchikusan szerveződő, elemekből álló, ám egy adott pedagógiai cél felé konvergáló, tudatosan szervezett kooperáció eredménye. Egyszerre érvényesül benne az egyéni és a kollektív szempontok rendszere, hiszen egyéni érdeklődésre és motivációra alapoz, s ezzel egy alapvetően partnerségre épülő funkcionális tevékenység. Mind a diák, mind a tanár „saját felelősségével arányos feladatokra vállalkozhat, és ezzel arányos jogok birtokosa is.” (Hortobágyi, 2002.14; Pléh, 2021).

A pedagógiai projekt az integráció és inklúzió eszköze – Támogatott kompetencia: Kommunikáció

Mivel a projektpedagógia egyszerre kollektivizál és individualizál, ki-ki magának választhat testhez álló feladatot a közös vállalkozásban, egyéniségét, egyéni tapasztalatait, képességeit adja hozzá, figyelembe véve gyengeségeit és erősségeit is. Mindezen egyéni dimenziók kezelése, integrációja hatékony és kölcsönösségen alapuló kommunikáció révén valósul meg, így a projektpedagógia nagyban támogatja e képesség kibontakozását, és gyakorlásához terepet is szolgáltat pedagógiai gyakorlatban.

A pedagógiai projekt munka adott idő- és fogalmi keretben történő hatékony munkavégzés gyakorlati célokkal – Támogatott kompetencia: Kritikai gondolkodás.

Az újszerű megközelítések és megoldások keresése komoly mérlegelési képességet igényel. Az egyéni (individuális) és közösségi (kollektív) szempontok egyidejű jelenléte és ezek versengése, valamint harmonikus érvényesülése fejlett érvelési, kritikai gondolkodást, szelekciót és szűrést tesz szükségessé. E kettősség a projektek természetében felelősséget, de lehetőséget is ad a diákoknak, a hangjukat hallathassák, ám amit beletesznek a nagy közösbe, az előre kell mozdítsa a folyamatot az előre meghatározott pedagógiai cél felé, hatékonyan. Fontos szempont az idő-dimenzió differenciáltsága: elősegíti, hogy a tevékenységek a résztvevők belső szükségleteihez igazodó időkeretet kapjanak. E kritikai gondolkodás képesség és bátorság arra, hogy megkérdőjelezzük, mit miért teszünk, melyik út a helyes, mi az etikus és hatékony a cél szempontjából. Egyfajta szelekciót eredményez oly módon, hogy releváns lépéseket alkalmazunk, melyek nem eltérítenek, hanem közelebb visznek a kitűzött cél eléréséhez.

A projektpedagógia konkrét példája: VIZED projekt a gyakorlatban, Leőwey Gimnázium, Pécs

A projekt ismertetése

Amíg bőségben rendelkezésre áll, nem hiányzik, nem kelt aggodalmat, nem érzünk személyes felelősséget a megóvásáért. Van belőle bőven, így nem tekintünk rá féltve őrzött kincsként. Pedig, amiből bőségben kell, hogy legyen, az általában létfontosságú és már kismértékű csökkenése, minőségvesztése is hatással van az életminőségünk

alakulására. Két ilyen alapvető, kéz a kézben járó kincsünk az egészségünk és annak egyik elengedhetetlen feltétele, az elegendő, jó minőségű, éltető víz.

A Z generáció öröksége egy szinte korlátlan lehetőségeket ígérő jövő egy gyönyörű, de környezeti problémákkal terhelt, kimerülőfélben lévő bolygón. A halmozott környezeti és egészségkárosító problémák megoldása a Z generáció egyik legjelentősebb kihívása lesz, és erre nekünk, örökül hagyóknak kell felkészítenünk örökösünket. Tennünk kell ezt a problémák őszinte, nyílt feltárásával, helyes szemlélet ösztönzésével, az útkeresők erkölcsi és anyagi támogatásával. Az oktatási intézményeknek is fel kell vállalni ezt a feladatot. Programjaikban hangsúlyos szerepet kell betöltenie a szilárd értékrendet teremtő, életvezetési és környezeti problémák felismerésére és tudatosítására irányuló, cselekvés-központú projekteknek.

A környezet- és egészségtudatos jógyakorlatok belső igény szintre emelése az iskolai élet napi-rendszerűsége, rutinszerű elemévé kell hogy váljon a Z generációnevelésében. Számos esetben kis odafigyeléssel, a diákok és családjaik bevonásával és viszonylag csekély anyagi ráfordítással hatalmas minőségi változást érhetünk el az egyén, a család és iskolai közösség életében. Hosszútávon pedig - kellő erkölcsi és anyagi támogatással - felbecsülhetetlen társadalmi értéket is teremthetünk. Fontos, hogy minél több, az iskola teljes közösségét mozgósító, tartalmas együttműködést kezdeményezzünk, és ezekbe lehetőség szerint a családokat és a helyi közösségeket is bevonjuk, együtt értelmezzünk és valósítsunk meg közös célokat. Programszerűen minél több fórumot teremtsünk a különböző generációk interaktív, egyenrangú együttműködésének.

2018. szeptemberben a Pécsi Leőwey Klára Gimnázium több mint 20 fős diákcsoportja Gombás Ildikó tanárnő vezetésével, a fentiekkel azonosuló, cselekvés-központú iskolai programot indított.

A projekt célja

A Vized projekt célja elsődlegesen a víz életadó, az életminőséget elsődlegesen meghatározó szerepének tudatosítása, értékeinek folyamatos, programszerű feltárása és értelmezése az iskola teljes közösségének bevonásával. A Vized csoport önszervező, céljait a résztvevők együtt fogalmazzák meg, együtt készítik a projekt terveket, társaikkal és támogatóikkal együttműködve valósítják meg az önmaguk által kitűzött feladatokat. Jelen pályázat elemeit sem szakemberek írják; diákok fogalmazzák meg elképzeléseiket és céljaikat, készítik megvalósítási terveket, kérnek és csatolnak árajánlatokat, szerkesztenek logót és látványterveket, kérik fel együttműködésre tanáraikat és a külső támogatókat. Ezáltal fontos 21. századi együttműködési kompetenciákat fejlesztenek.

A projekt célkitűzései és programelemei egy tanév során az iskola közösségének és társadalmi környezetének széleskörű bevonásával, a rendelkezésünkre álló emberi erőforrások és az iskolában meglévő infrastruktúra felhasználásával valósulnak meg. Csak a projekt 4. fázisban (lásd Megvalósítási terv) kitűzött cél eléréséhez van szükségünk külső anyagi támogatásra: két, hálózatról üzemeltetett szűrt, hűtött vizet biztosító kulacstöltő vízadagolót szeretnénk elhelyezni az iskola közösségi tereiben, és egyben hadat üzeni az eldobható PET palackok használatának. Fokozatosan szeretnénk elérni, hogy az iskolából kiszoruljanak a PET palackok, és kialakuljon egy helyes ivóvízfogyasztási kultúra. Ehhez kérjük a DDC Zöld Megoldás támogatását.

A közösségen belüli szemléletformálással párhuzamosan szeretnénk a társadalom figyelmét is felhívni a gyermekek helyes folyadékbevitelének fontosságára. Ma már a közintézményekben, gyárakban dolgozók számára szinte mindenhol alapjuttatás az egészség és hatékony munka egyik alap feltétele: a jó minőségű, frissítő víz. Sajnos a gyermeknevelési és közoktatási intézmények nem szerepelnek a kedvezményezettek között, pedig talán számukra jelentene legnagyobb minőségi áttörést, ha ez rendelkezésre állna.

A projekt céljait a Vized csoport a következő részfeladatok megvalósításán keresztül kívánja elérni:

1. Az egészséges folyadékbevitel fontosságának tudatosítása saját szokásaink megfigyelésén, elemzésén és értelmezésén keresztül. Napjainkban rengeteg szó esik a stresszről: stratégiák, programok, képzések épülnek a stresszoldásra és stresszkezelésre. Ugyanakkor hiába jógázunk, relaxálunk, végzünk stressz management tanfolyamot, ha nem teljesül az egészséges élettani folyamatok legalapvetőbb fiziológiás feltétele: nem fogyasztunk elegendő, megfelelő minőségű vizet. A Vized csoport tagjai erre hívják fel a figyelmet az iskola honlapjára kihelyezett kérdőívek, kvíz feladatok és ismeretterjesztő cikkek segítségével. A PTE Grastyán Endre Kollégiuma diákjai módszertani támogatásával, havi rendszerességgel kvizeket, kérdőíveket és figyelemfelkeltő anyagokat állítanak össze és helyeznek ki az iskola honlapjára.

2. A projekt második szakaszának célja az emocionális érintettség kialakítása az iskola közösségében. Ebben a fázisban elsősorban a művészeteket és az iskola kreatív, alkotószellemű diákjait, dolgozóit és családjaikat mozgósítjuk az irodalom, zene és vizuális alkotások segítségével. A víz értékeiről és a víz mint élettér veszélyeztetettségéről szóló előadásokat, dokumentumfilmeket és egyéb alkotásokat osztunk meg. Ivópalack design és plakát pályázatot hirdetünk meg. Bemutatjuk STOPPET-et, a program maszkotját, aki egy emoticon-jellegű, könnyen felismerhető, szerethető, animálható jelkép: egy életre kelt vízcsepplégény. Akár képlégény, vagy animációs hős is válhat belőle, ha kreatív alkotóra lel.

3. A projekt harmadik, és a 2018-19. tanévben záró célja két csapról üzemeltetett, hűtött, szűrt vizet adagoló palacktöltő automata elhelyezése az iskola frekventált közösségi tereiben. Ezzel egyidőben a diákok által tervezett ivópalackot felvesszük az iskolai identitást, közösséghez tartozást támogató emblémáink (évkönyv, nyakkendő, jelvény, póló stb.) közé. Szeretnénk, ha mindez március 22-én, a víz világnapján történhetne a projekt jelentőségének kijáró kellő figyelemmel és a helyi média széleskörű bevonásával.

A projekt fenti elemeit egy szerteágazó, ambiciózus fenntarthatósági projekt kezdő lépésének tekintjük, amelynek a Vized csoport, az iskola és külső támogatói újabb távlatokat nyithatnak a következő tanévekben. A 2019-20. tanév feladatai között szerepel a PET palackok számának drasztikus csökkentése az iskolai és családi környezetben. PET-mentes osztály pályázattal szeretnénk tanulóinkat tovább motiválni a vízadagolók és iskolai palackok használatára. A kialakult jógyakorlatot szeretnénk kommunikálni és programként továbbadni a város több iskolájában Vized követeken keresztül. Merész, ugyanakkor reális távlat a projekt országos iskolai környezet-és egészségtudatos programmá minősítése.

A projekt kapcsolódása a környezeti neveléshez

A projekt fenti leírásából egyértelműen igazolást nyer, hogy a projekt a környezeti nevelés legkomplexebb formáját valósítja meg: problémát tár fel, tudatosít és érzékenyít, jó gyakorlatot formál, ad tovább és tart fenn. Elemi, egészség- és környezettudatos változást kezdeményez az iskolai környezetben. Hatással lehet az oktatásügy döntéshozóira is, elindíthat egy pozitív társadalmi folyamatot.

Közreműködők

A projekt célkitűzései és programelemei alapvetően az iskola közösségének és társadalmi környezetének széleskörű bevonásával, a rendelkezésünkre álló emberi erőforrások és az iskolában meglévő infrastruktúra felhasználásával valósulnak meg. Csak a projekt végső fázisában kitűzött cél eléréséhez van szükségünk külső anyagi támogatásra: két, hálózatról üzemeltetett szűrő, hűtött vizet biztosító kulacstöltő vízadagolót szeretnénk elhelyezni az iskola közösségi tereiben és ez által egyben hadat üzeni az eldobható PET palackoknak. A vízadagolók üzembehelyezéséhez szükséges áram- és vízvételési pontok kialakítását a gimnázium 2019. éves költségének terhére a Pécsi Tankerületi Központ végzi.

A hálózati vízre csatlakozó, vízszűrő és hűtő rendszerrel ellátott Saturnus Professional készülékek telepítésére és szervizelésére, valamint az ivópalackok szállítására a gödöllői TGI WaterCool Kft-vel kötünk szerződést a csatolt árajánlatban foglaltak szerint. Fontos, hogy a program kellő médiavisszhangra találjon. Főbb tevékenységeinkről a helyi sajtót rendszeresen tájékoztatjuk.

Megvalósítás menete, fenntarthatóság, későbbi hasznosítás

A Saturnus Professional hálózati szűrő, hűtött vizet adagoló palacktöltő automaták beszereléséhez kértük, és meg is kaptuk a fenntartó Pécsi Tankerületi Központ engedélyét és támogatását. A készülékek üzembehelyezéséhez szükséges elektromos és vízvételési csatlakozási helyek felmérése 2018. október 19-én megtörtént. A Pécsi Leówey Klára Gimnázium 2019. évi költségvetésének fedezetével azok kiépítésére és átadására 2019. január/februárban kerül sor.

A BWT technológiát alkalmazó szűrőrendszerű, ipari kapacitású Saturnus Professional vízadagoló készülékek mellékelt árajánlat szerinti rendelésére 2019 januárjában kerülhet sor. Szállításuk, beüzemelésük 2019 márciusában történik. A forgalmazóval további két évre szervizgaranciát kötünk, amely magában foglalja a készülékek karbantartását, tisztítását és szűrőcseréjét.

A továbbiakban a két készülék fenntartása viszonylag csekély, kb. évi 50 ezer forintos ráfordítással megoldható. Ezt a Vized csoport újabb pályázatokból, vagy támogatókon keresztül kívánja fedezni.

A Vized csoport hosszútávon a rendszer továbbfejlesztését tervezi. Komolyabb anyagi ráfordítást igénylő, nagy szűrési hatékonysággal rendelkező, fordított ozmózis elven működő technológia beszerelésével kívánjuk a vízminőséget tovább javítani.

A pályázaton elnyert támogatás reményeink szerint rövid és hosszútávon egyaránt maximálisan hasznosul. A két készülék óriási előrelépést biztosít az életminőség javulása tekintetében az iskola 750 főt számláló közössége számára. Az elegendő friss, hűsítő víz alapvető szükségletünk a hatékony szellemi és fizikai munkához egyaránt. Ezt a ténytet a hatékonyságra törekvő intézmények már régen felismerték, és meg is tették a szükséges befektetéseket: gyáraink, közintézményeink dolgozói számára ma

már szinte mindenütt alapjuttatásként rendelkezésre áll jó minőségű, szűrt víz. Sajnos az oktatási intézmények tanulói és alkalmazottjai ez alól kivételt képeznek. A projekt célja, hogy felhívja a figyelmet erre az aránytalanságra, és szemléletformálást kezdeményezzen.

Összegzés

A projektpedagógiai a mai pedagógiai metodika olyan terepe, mely az exploráció, kísérletezés lehetőségét kínálja a diákok számára újszerű megközelítések megtalálásával az adott társadalmi feladatokhoz, új szerepvállalásokhoz, amivel előre mozdítható a társadalmi változások elérése. Ezzel egyidejűleg, integratív szempontrendszer révén a toleranciára, elfogadásra ösztönöz, mindemellett a kollektív és individuális dimenziók szimultán harmonizációjából adódóan nagyfokú hatékonyságot mutat a motiváció fenntartásában egyes pedagógiai programokban. A társas-kognitív képességek mint a napjainkban kívánatos, 21. századi kompetenciák kibontakozásának és gyakorlásának elsődleges terepe, ahol a diákok gazdagodhatnak mindazokkal a társas-kognitív (Schnell, 2016, 2020) készségekkel, melyek alapjaiban gazdagítják személyiségüket és képességeiket, s biztosítják azt, hogy a tanulók az iskolapadból kikerülve a globalizált, folyamatosan változó világunkban gyorsan alkalmazkodó, boldogulni tudó, új szempontok szerint megoldásokat találó intuitív kompetens felnőttekké váljanak (Szécsi, 2013, 2020; Zalay, 2021). A projektmetodika mindezen pozitív pszichológiai, társadalmi és pedagógiai előnyei miatt sokoldalú lehetőséget biztosít az intézményes nevelés minden formájában, ahol a diákok megélhetik kompetenciájukat, hallathatják hangjukat, ugyanakkor ezzel komoly, felelős lépéseket is tehetnek, a moderátori szerepet betöltő nevelő, oktató támogatásával és útmutatásával a társadalmi problémák enyhítésében, megoldásában. A projektpedagógia mindezek miatt nagyszerű és sokoldalú lehetőség a neveléstudományok területén, s egyaránt edukatív kognitív és etikai szempontból.

Irodalom

- Bús, I. (ed., 2013). *Tanulmányok a gyermekkultúráról*. PTE IGYK, Szekszárd.
- Dussap, A., & Merry, P. (2000). *Projektmenedzsment, T-Kit*. Európai Ifjúsági Központ, Budapest, 28-37. http://www.training-youth.net/INTEGRATION/TY/Publications/tkits/tkit3/hungarian/tkit3_hungarian.pdf.
- Hortobágyi, K. (2002). *Projekt kézikönyv. Válogatás a hazai és külföldi projektirodalomból*. /ALTERN/ Iskolafejlesztési Alapítvány. OKI Iskolafejlesztési Központ, Budapest.
- Kolosai, N., & Pintér, M. T. (eds., 2016). *A gyermekkultúra jelent(ősé)ge*. Budapest, ELTE.
- M. Nádas, M. (2003). *Projektoktatás*. Gondolat Kiadói Kör, Budapest. Pécsi Leówey Klára Gimnázium Pedagógiai Programja. http://www.leoweypecs.hu/?page_id=37
- Pléh, Cs. (2013). A pszichológia és a pedagógia klasszikus és új kapcsolatai. *Iskolakultúra, 13(5-6)*, 76-81.

- Pléh, Cs. (2021). A jövő iskolája és a múlt emberei. *Korunk*, (02), 38-46.
- Schnell, Zs. (2020). Az iróniaértés fajtái, kognitív fejlődési és neveléstudományi vonatkozásai. *Kultúratudományi Szemle*, (2-3). 54-62.
- Schnell, Zs. (2016). *Az elme nyelve. Társalgás és nyelvfejlődés*. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- Schnell, Zs., Zalay, Sz., & Gombás, I. (2021). A Projektpedagógia metodikája és megvalósulásának egy reprezentatív példája: a Pécsi Leőwey Klára Gimnázium VIZED Projektje. *Kultúratudományi Szemle*, (4), 135-150. f
- Schnell, Zs., Fóti, N. & Kochné, S. A. (2021). Projektpedagógia az Angol mint idegen nyelv oktatásban - 21. századi kompetenciákat támogató metodika mint az inklúzió hatékony terepe. *Kultúratudományi Szemle*, (4), 103-123.
- Szécsi G. (2013). *Nyelv, média, közösség. Közösségfogalom és nyelvi kommunikáció az információ korában*. Gondolat Kiadó, Budapest.
- Szécsi, G. (2020). Történetmesélés és népi pszichológia. *Kultúratudományi szemle*, (1), 44-55.
https://kpvk.pte.hu/sites/kpvk.pte.hu/files/kulturatudomanyi_szemle_iv_o.pdf
- Zalay, Sz. (2011). *Konstruktív iskolavezetés*. A Leőwey Klára Gimnázium igazgatói pályázata. Pécsi Tankerületi Központ, Pécs.
- Zalay, Sz. (2017). Paradigmaváltás esélyei a magyar köznevelési rendszerben és a Leőweyben. In. *Hagyomány és megújulás. Iskolatörténeti konferenciakötet*, Pécs, 97-111.
- Zalay, Sz. (2018). Sejt és szervezet az oktatás világában. *Tudásmenedzsment*, 19(1/2), jubileumi különszám, 153-161.
- Zalay, Sz. (2021). „*Homo studens*” – a tanuló ember iskolája. A Pécsi Leőwey Klára Gimnázium intézményvezetői pályázata. Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata. Pécs.